

G A

E

B

L

6

LETNIK XXVII.
1980 - 1981

**LETNIK XXVII.
MAREC 1981
ŠTEVILKA 6**

Mesečnik (8 številik)

Izdaja:

Založništvo
tržaškega
tiska, Trst

Glavni in odgovorni urednik:
Lojze Abram

Urednica rubrike »Solarji pišejo«
Majda Železnik

Uredništvo in uprava:
Ul. G. Amendola 12
34134 Trst - Tel. 415534

Tiska:
Graphart, Trst - Tel. 772151

Naslovna stran:
Štefan Kavalic
1. c. r. SŠ »S. Kosovel«
OPČINE

Posamezna številka:
900 lir

Letna naročnina:
5.000 lir

Galeb je registriran na sodišču v
Trstu pod številko 158 od 3.5.1954.

Galeb je včlanjen v
zvezo periodičnega ti-
ska USPI (Un. Stampa
Periodica Italiana)

VSEBINA

Ludovika Kalan: Martinček čaka . . .	161
Borut Pečar: Čas brez pravljic . . .	162
Franci Lakovič: Aprilska . . .	167
Danilo Gorinšek: Marec . . .	167
Josip Ribičič: Pokvarjeno kosilo . . .	168
Danilo Gorinšek: Zvončki . . .	169
Črtomir Šinkovec: Kako je osel postal kralj . . .	170
Danilo Gorinšek: Dež . . .	171
Neža Maurer: Smreke . . .	172
Vojan T. Arhar: Zamenjava . . .	172
Črtomir Šinkovec: Tonca . . .	173
Kotiček za najmlajše: Vera Poljšak: Metka . . .	174
Opeke, Rebus . . .	175
Branko Rudolf: Kaktus in deklica . . .	176
Vojan T. Arhar: Prvi april . . .	176
Poskusimo tudi mi: Vera Poljšak: Pri- tisk zraka . . .	177
Zanimivosti: Ludovika Kalan: Igrače in igre . . .	178
Meta Rainer: Protekcija . . .	179
Slike iz narave: Vlado Firm: Beli drozg, Slepa miš . . .	180
Iz naših šol: Lojze Abram: »Mala Gaja«	181
Šport: Lojze Abram: Lepi uspehi Smu- čarskega kluba »Devin« . . .	182
Marička Žnidaršič: Nevihta . . .	183
Gema Hafner: Pol za šalo, pol zares . . .	183
Novosti na knjižni polici: Marij Čuk: Nekaj dobrih knjig . . .	184
Veselo v planine: Duško Jelinčič: Zim- ski pohodi v gore . . .	185
Solarji pišejo . . .	186
Zapojmo veselo: Janez Bitenc: Narobe svet . . .	189
Urednikova beležnica . . .	191
Za bistre glave . . .	191
Za spretnne roke: Vera Poljšak: Sovica	

3. stran platnic

ilustracije za 6. številko Galeba so naredili:
Marjanca Jamec-Božič (str. 161, 170); Ma-
rjeta Cvetko (str. 168); Robert Hlavaty (str.
167); Božo Kos (str. 179); Jasna Merku
(str. 171); Borut Pečar (str. 163, 165, 166);
Jelka Reichman (str. 172); Bine Rogelj (str.
173, 183); Ive Šubic (str. 180); Magda Tav-
čar (str. 169, 172, 174, 175, 177, 183, 3. plat.).

Priloga: Oglej — besedilo: Evgen Dobrila,
risbe: Klavdij Palčič, slike: Lojze Abram.

Ludovika Kalan

Ilustr.: Marjanca Jamec Božič

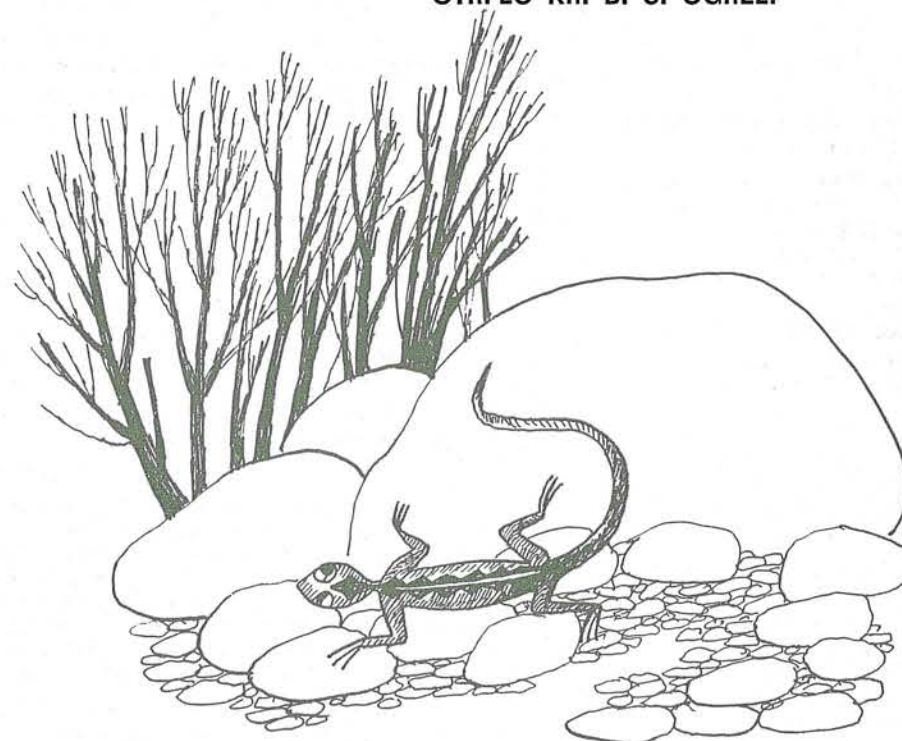
Martinček čaka

**MARTINČEK MED SKALOVJEM ČAKA,
NESTRPNO ČAKA NA POMLAD,
A ČUJE LE KAKO PRETAKA
SE VODA PREKO GOLIH TRAT.**

**NEKOČ,
JE KAR ČEZ NOČ
TA MUHASTA POMLAD
Z VESELIM VETROM PRIDRVELA,
ZGRNILA TOPEL, PISAN PRT
ČEZ POLJE, GOZD IN VRT,
ZAVRISKALA JE IN ZAPELA.
SEDAJ SE OBOTAVLJA, LENA,
ZASPANA IN MEGLENA.**

MARTINČEK PA NESTRPNO ČAKA...

**ZAKAJ JE TOLIKO ZAMUDE?
BI RAD NA SKALO SE POVZPEL,
NA SONCU STEGNIL MRZLE UDE,
OTRPLO KRI BI SI OGREL.**

ČAS BREZ PRAVLJIC

6.

Bagica je odslej morala skrbeti poleg nas še za svoja dva mladička. Reči moram, da smo pravično delili mleko z njima. Mama je sešila vrečko, ki smo jo nataknili Bagici čez vime in jo na hrbtu zavezali s pentljo.

Dočakali smo pomlad 1944. Sneg je kopnel in s slamnatih streh se je cedilo. Vodnjaki ob zidanicah so se polnili. Kmetje so začeli z delom v vinogradih. Popki na trtah in drevesih so nabrekli. Nestrpno smo čakali, da še gozdovi ozelenijo. Kozličke smo poklonili lastniku zidanice, da so jih pri delu pojedli. Spet smo morali otroci razumeti nekaj, kar smo s težkim srcem sprejeli. Kaj smo hoteli, tako je moralo biti.

Zavezniški avioni so vse pogosteje preletavali našo deželo. Bilo jih je polno nebo. Visoko pod soncem so se lesketali kot lučke upanja. Videli smo, da nismo več sami, da so še drugi poleg naših brigad, ki se še z močnejšim orožjem borijo proti sovražniku. Vsakokrat, kadar so preletavali naš kraj, smo stekli na travnik in strmeli v nebo, šteli in šteli in se veselili, dokler niso izginili za obzorjem. Čez nekaj časa smo slišali zamolklo bobnenje. Nekje v daljavi so stresali bombe. »Bodo že videli hudiči,« smo jim pretili. Hrepeneli smo po svobodi s takšno silo, da nas je v prsih bolelo.

Mnogo se je govorilo, da našim slovenskim brigadam prihaja na pomoč velika srbska brigada, ki ima topove. Te topove smo otroci v do-

mišljiji namerjali proti belogardiističnim postojankam v Kostanjevici, Šentjerneju, Novem mestu... Zrušili bodo vse, kar se je zlobnega nako-pičilo v teh gnezdh smrti.

Ze smo skoraj pozabili, da smo sredi vojne in nevarnosti, ko so nas neko noč prebudili koraki, ki so sumljivo stikali okoli zidanice. Neznanci so začeli plezati po tramovju nedokončanega balkona. Nenadoma je zažvenketalo. Nekdo je porinil roko skozi steklo in grozljivo svetil po prostoru. Začeli so razbijati po vratih in vpiti: »Odprite!« Potuhnilo smo se. Ko pa le niso prenehali, je šla mama odpret. Otroci smo se zgrnili okoli nje poleg zibelke. V sobo so s trdimi koraki vstopili trije možje. Bili so visoki in obuti v škornje. Okoli vratu so imeli zavezane rute in bili so do zob oboroženi. Eden od njih je pred razkoračene noge trdo postavil na tla puškomitraljez, da je vzmet v orožju glasno zašklepetala. Mislil sem, da so to že strelji. Z baterijami so nam svetili po obrazih. Bilo je grozljivo. Srca so nam razbijala v prsih. Vedeli smo, da so to zloglasni črnorokci. Bili smo prepričani, da se nam iztekajo zadnje minute. Toliko smo se skrivali, izmikali, imeli do sedaj srečo, zdaj pa...

Izdajali so se za partizane. Eden od njih je v slabi hrvaščini z dolejnjskim naglasom razlagal, da so prišli iz Hrvatske, da jih je bataljon. Radi bi dobili zvezo s partizani, naj jim povemo, kje so. Spraševali so mamo, kje ima moža. Mama je pra-

vilno ocenila položaj in ni tajila, da je partizan, ker bi s tem vse samo poslabšala. Med jokom, ki je bil takrat njeno edino orožje, si je izmislila, da je bil pred nekaj dnevi ubit v vasi Javorovica nad Šentjernejem. Takrat so belogardisti in Nemci obkolili cel bataljon Cankarjeve brigade in vse do zadnjega pobili, 136 partizanov. To se je resnično zgodilo, vendar našega očeta ni bilo med njimi. Nato so mamo poklicali, naj stopi ven. Mama je šla samo do praga. Stopil sem pred njo, da bi jo zaščitil. Spraševali so, kaj imamo pod streho. Pod streho smo imeli paket partizanske literature. Da bi jih čimbolj prepričal, da tam ni ničesar, sem jih celo nagovarjal, naj stopijo na vodnjak in se prepričajo sami. Takrat pa se je nekaj v temi zganilo. Dobil sem udarec po glavi s puškinim kopitom. Mama je zavpila: »Ubili ste mi otroka!« Za trenutek sem izgubil zavest. Takoj nato so odšli. Polegli smo v slamo in vso noč v

strahu pričakovali, da se vrnejo. Ob svitu smo napolnili nahrbtnik in košek. Ne spominjam se, kaj smo takrat poleg odeje in nekakšnih krp, ki smo jih imeli za pleničke, še nosili s seboj. Naša karavana s kozo in dojenčkom je šla naprej.

Tisto noč so v bližnji vasi Gradnje ubili Stoparjevega sina, partizana, ki je prišel domov na obisk. Spal je na peči. Ko so vdrlji v sobo, je skočil skozi okno na dvorišče. Streljali so za njim. Prestreljen se je vrnil v hišo in umrl materi v naročju, star komaj osemnajst let.

Šli smo še višje v Gorjance. Kam in do kod pa nismo vedeli. Težko smo nosili otroka, košek, nahrbtnik. Bagica nam je pridno sledila. Navadila se je na nas. Nismo se bali, da bi se kje izgubila. Spotoma je smukala listje. Če se je zadrževala dalj časa, je pogledovala za nami, potem pa se spustila v tek, da je vime opletalo okoli zadnjih nog in je zvonček glasno cingljala.

Utrujeni in lačni smo prišli do vasi Osredek. V vasi je bilo polno slovenskih partizanov, bataljon VDV. Počivali so na soncu. Pod drevesom je viselo meso zaklane krave. Kuharji so pripravljali kosilo. Naša »brigada« se je kar stopila z njimi. Bili

smo gosti na kosilu. Partizani so se smejali, ko smo molzli kozo, obenem pa pripominjali, češ »to pa ni neumno.«

Spali smo v neki hiši na tleh med samimi tujimi ljudmi. Ležali so vsevprek, na stolih, klopeh, na mizi. Tako, kot so nas tu žrle stenice, nas niso še nikjer. Otrok je jokal. Mama je prižgala vžigalico. Strašno! Stenice so lazile iz lesenih sten kar v vrstah, celo v razpokah na klopi jih je bilo vse polno. Jaz sem se proti jutru spomnil na štedilnik, ki je bil že ohlajen. Tu jih zagotovo ne bo. Zvil sem se v klobčič na plošči in kočno zaspal.

Naslednji dan je prišlo obvestilo, da nameravajo belogardisti prodreti sem gor. Nihče jim ni verjel, še najmanj pa partizani. Ha, da bi si beli upali tako daleč! Nekateri partizani so se celo sezuli. Iznenada pa so se, bilo je v popoldanskih urah, vsuli s hriba na vas beli in besno streljali. Vse, kar je moglo bežati, se je spustilo v beg proti gozdu, ki je bil pod vasjo. Nekateri vaščani so odvezali iz hlevov živino in jo podili v dolino. Nastala je splošna zmešnjava. Partizani so bili tako presenečeni, da se niso mogli postaviti v bran. Tekli smo vsevprek in se gnetli med kravami. Mama je nosila otroka in ni imela več moči. Zaostajala je za nami. Maja in jaz sva jo vlekla, potiskala, bodrila. Večkrat sva tekla naprej in se spet vračala nazaj. Mama ni hotela dati otroka iz rok nikomur. Končno smo upehani pritekli do gozda. Potuhnilo smo se v grmovju. Zadrževali smo sopenje, da ne bi bilo preglasno. Nismo vedeli, če ne bodo pridrvili za nami. Mama je na smrt utrujena dojila. Bali smo se, da nas otrok ne bi izdal. Iz vasi se je slišalo vpitje domačinov, ki so jih beli pretepali. Iztok se je nedolžno igral z listi, ki so ga obkrožali, bil je

priden, kot bi razumel, da mora tako biti. V gozd se je začel spuščati mrak, ko smo se odločili, da se previdno vrnemo v vas. Spotoma smo videli na tleh mlako krvi, za katero smo izvedeli šele v vasi, da je bila od zadete krave. Našo Bagico smo našli zaprto v svinjaku.

Odkar so se belogardisti po kapitulaciji Italije spoprijateljili še z Nemci, so postajali iz dneva v dan napadalnejši.

Takšna bliskovita akcija, kot so jo izvedli visoko v Gorjancih na vas Osredok v Žumberku, nas je opozarjala, da je treba z njimi računati kjerkoli. Nemci so od prijateljstva s slovenskimi izdajalci zahtevali več kot prejšnji gospodarji Italijani. Vojna se je občutno zaostрила. Oče je takšno stanje večkrat ponazoril s pregovorom. »Kadar zverina crkuje, najbolj brca.« Morali smo biti zelo previdni. Vse vesti, ki smo jih vedeli z velikih front in z naše domače, so nam dale slutiti, da se bliža konec vojne.

Kaj so nam takrat pomenile slovenske brigade, kako so nam vlivale zaupanje in vero v lastne moči, kako ponosno smo izgovarjali njihova imena: Cankarjeva, Gubčeva, Prešernova, Tomšičeva, Šercerjeva, je težko povedati.

Šli smo naprej. Ko smo hodili skozi neko leseno vas, smo tu prepoznali našo znanko Jelo v širokem belem krilu. Jela je imela vinograd v Završah, kjer smo ji večkrat pomagali pri delu. Bil je topel nedeljski dan. Pred hišami so sedeli ljudje in se greli na soncu. Ženske so druga drugi obirale uši z glave. Jela nas je takoj spoznala. Povabila nas je v hišo in nas na vsak način hotela pogostiti, pa ni imela s čim. V zadregi je vse pretaknila. Potem je šla v klet. Šel sem z njo. V kleti sva s prsti brodira po suhi zemlji in iskala krom-

pir. Nabrala sva ga za en pehar, drobnega kot orehi. Mama je krompir skrbno olupila. Jela ga je skuhalo in tudi zabelila z ocvirki. Zelo smo ji bili hvaležni, za počitek in jed. Mišlim, da sem se njenega imena po tolikih letih spomnil ravno zato, ker nam je izkazala takrat veliko dobroto.

Že se je mračilo, ko smo prišli do neke vasi. Utrujeni, lačni, tujci. Dež je rosil. Ne spominjam se več, kako da je z nami hodila partizanka Francka Kuharjeva. Najbrž smo jo srečali kje na poti. Pomagala nam je nositi otroka.

Podajali smo si ga iz naročja v naročje. Jaz sem ga najlaže nosil na ramenih, on pa se mi je zvil ob glavi in mi vso pot sesal uho.

V vas si nismo upali, četudi so marsikje vabeče gorele luči v oknih. Ker nismo vedeli, kam smo prišli, je bilo nevarno prespati v vasi. Lahko bi nas kdo izdal ustašem, ki bi nas ponoči pobili. Raje smo se odločili, da bomo prespali na prostem. Zabredli smo v žito, koza pa privezali k drevesu. Ob svitu se je vas začela prebujati. Vse je cingljalo in meketalo. Pastirji so gnali drobnico na pašo. Od rose smo bili mokri. Naš mali pa je mirno spal.

Podnevi je ta vasica bila prijazna in domača. Pri neki hiši smo pomolzli kozo in povabili so nas na zajtrk, žgance z zeljem.

Gospodinja nam je pokazala svojega dojenčka, a naš je bil lepši, četudi ni imel doma. Bil je čist, njihov pa umazan in sploh zanemarjen.

Mama je ugotovila, da je otrok nedohranjen in ga je nato poleg svojega dojenčka več dni dojila, ga umivala in negovala. Maji in meni nekaj pri tem ni bilo všeč. Tuj otrok pri maminih prsih, tega nisva mogla razumeti.

Na tej poti naprej se spominjam vasi Glušinje, kjer smo ostali nekaj časa. Stanovali smo v zidani hiši, katere lastnica je bila ošabna in neprijazna »gazdarica«. Živela je sama v hiši. Kje je imela moške, je bilo sumljivo. Da smo dobili kaj jesti, sta Maja in mama delali od zore do mraka. Gazdarica, kot so ji rekli v vasi, nas je že navsezgodaj zbudila in nas pospremila na njivo. Njiva je bila tako velika, da ji nismo videli konca. Mama in Maja sta na njej okopavali koruzo. Ko sta se z motikami pritolkli do konca, sta bili kot dve črni piki v daljavi. Jaz sem pasel kozo in pazil na otroka. Iztok je pridno sedel v travi in se igral z rožicami in kamenčki, ki sem mu jih prinesel. Maji se je na dlani naredil velik gnojen žulj. Mama ji je zavezala roko z robcem in jo bodrila, naj vztraja. Lačni smo se ozirali v sonce in proti vasi, od koder naj bi prišla gazdarica in nam prinesla hrano.

Še višje v Gorjancih smo prispeli do vasi Jeleniči. Ustavili smo se, ker so v tej vasi bili slovenski begunci. Poiskali smo jih in ostali kar pri njih.

Živeli smo vsi v eni sobi in spali na tleh, na slami. Med begunci je bil tudi neki moški, tuberkulozni bolnik. Ležal je v kotu in vso noč kašljal. Pljuval je v skodelico, ki jo je imel poleg sebe. Da smo se preživljali sva Maja in jaz pomagala domačinom pri sušenju in spravljanju sena. Iztok je zbolel za oslovskim kašljem. Mama je ostajala »doma« pri bolnem otroku in hodila na večerjo h kmetu, kjer sva delala midva.

Ko je otrok kašljal, smo vsi stopili skupaj in z bolečino v srcu gledali, kako se revček muči. Včasih se je izkašljeval tako globoko, da je pomodrel v obraz. Žalostno nas je gledal s solznimi očmi, ki so prosile: »Pomagajte mi.« Nismo mu mogli pomagati. Večkrat je že kazalo, kot da ne bo več vdihnil. Takrat je edino mama še zmogla, da ga je pestovala, tresla, stiskala k sebi in vzdihovala: »Moj ljubi otrok.« Nekega dne je mama vsa obupana pritekla na dvorišče. V predpasniku je imela otroka in vpila: »Umr! je, umr! je!« Tuberkulozni človek ji je vzel otroka, ga dvignil za noge in udarjal po hrbtu. Otrpnili smo. Maja in jaz sva se oklenila mame. V obupu smo jokali. Mama si je z dlanmi zakrila obraz.

Njen jok je bil en sam krč. Ta hip je vedela, da se končujejo zanjo vsi nadčloveški napor in ves smisel njene boja, da nas ohrani.

A otročiček je začel kazati znake življenja. Vsrkaval je zrak in končno zadihal. Skozi solze se nam je rodil smeh. Takrat smo občutili vso srečo tega sveta in lepoto življenja. Življenje! Nič večjega ne more biti od tega.

Neke avgustovske noči 1944 so kmetje skozi Jeleniče vozili v nepretrgani koloni partizanske ranjenice. Na kmečkih vozovih, ki so jih po razritih poteh vlekli voli ali krave, so stokali ranjenci. Od kod so prihajali in kam so bili namenjeni, nismo vedeli. Vpraševali nismo. Stali smo ob poti in gledali to trpljenje. Morda so ranjence vozili iz bitke ali pa se je bolnišnica selila drugam.

Očeta so iz gorjanskega podokrožja poklicali na SNOS v Belo krajino, na osvobojeno ozemlje. Takrat smo prvikrat slišali, da že imamo osvobojeno ozemlje. Ta novica nas je vznemirila do kosti. V nas se je razplamtelo nepopisno hrepenenje po svobodi in odrešitvi.

(Dalje)

Franci Lakovič

Ilustr.: Robert Hlavaty

APRILSKA

Zdaj v gosteh so v naši vasi imenitni, zlati časi: do desetih zjutraj spimo, zajtrk v posteljo dobimo, jemo le po naročilu, pet strežajev pri kosilu hrano slastno nam ponuja, da se zbirčnež kak ne skuja.

Dolgočasje ne poznamo, ves popoldan se igramo, kar si v mislih zaželim, kot bi trenil, vse dobimo: po izbiri so igrače, vodne puške, loki, frače, še za ladje in letala nepotrebna je zahvala...

Kdor pa tega ne verjame, cesto naj pod noge vzame, k meni pride v našo vas, v brk pove mi in obraz, če le ena je vrstica v laž oblečena resnica, ker vse tole se dogaja, ko april med nas prihaja.

Danilo Gorinšek

Marec

Sred marca, na Gregorjevo, se drobni ptički ženijo. To znani: prek bregov in trat napóti k nam se spet pomlad. Prameni sončni prižarijo — ledeno zimo napodijo.

POKVARJENO KOSILO

Kakor vedno smo tudi tistega dne točno ob pol čez poldan sedeli vsi za mizo pri kosilu. Na moji levi oče, na desni mati, ki je delila mineštro po krožnikih, ob materi mlajša sestra, na drugi strani mize pa obe starejši. Očetu se je videlo, da je strašno slabe volje, zato smo sedeli ko prilepljeni in držali jezik za zobmi. Zakaj pri nas je veljalo pravilo, da mora vladati med kosilom mir.

Bil sem še mlad, komaj dvanajstleten fantič, in mlada kri mi ni dala, da bi mirno sedel za mizo. Previdno sem zdrknil do roba svojega sedeža, iztegnil nogo in sestro Zoro, ki mi je sedela natanko nasproti, potrepjal po nogi. Dvignila je glavo in me začudeno pogledala. Takrat sem ji najprej pomežiknil, nato napravil hud obraz in z glavo pomigal proti očetu, češ: »Danes je pa nasršen!«

Sestra se je komaj vidno nasmehnila, sklonila spet glavo, a s koncem oči škilila zdaj na očeta, zdaj name. Najbrž je pričakovala, da ji bom še kaj povedal s kako gesto. Ali takrat je mati že porazdelila mineštro in je oče že dvignil roko, da bi se prekrižal, kakor je bila pri nas navada, preden smo začeli jesti. Za očetom smo se vsi križali s palcem desne roke po čelu, po ustnicah in po prsih.

Ne vem, kaj je takrat šinilo vame, morda me je opogumilo to, da je Zo-

ra še vedno smehljaje gledala name — ob vsakem pretirano velikem križu sem se zapačil in obrnil oči navzgor, da je bilo videti samo belino. Zori se je moralo zdeti moje pačenje zelo smešno, zakaj začela se je najprej tresti od zadržanega smeha, potem pa izbruhnila v glasen krohot. A jo je veselost takoj minila, ko je oče jezno udaril z žlico po mizi, pokazal z levico na vrata in zavpil: »Ven, takoj ven!« Najbrž je mislil, da se njemu smeje.

Zora je skušala ugovarjati: »Ampak, jaz...« Ali očeta je to še bolj razjezilo. Še glasneje je zavpil: »Ven, sem rekel! Takoj ven!«

Zori so se zasolzile oči, zahlipala je in izginila skozi vrata v kuhinjo. Koj zatem je vstala mati, vzela Zorin krožnik mineštre in ga odnesla v kuhinjo. Ko se je vrnila, jo je sprejela gluha tišina, ki je legla name kot mora. Ves tek me je minil in sem moral s silo požirati jed. Po kosilu smo se vsi spet prekrižali in otroci smo se zahvalili, kakor so nas bili starši naučili: »Hvala Bógu in naši mamici, ki nam je dala papico!« in

se razšli. Samo jaz sem ostal, gledal skozi okno in čakal, da je mama odnesla posodo. Potem sem pa šel za njo v kuhinjo, da najdem pri njej tolažbo. A še preden sem se začel opravičevati, je rekla: »Že vem, vse vem! Bolj pošteno bi bilo, če bi bil prej očetu povedal. Kar pojdi iz kuhinje! Ko sem žalostna, sem najraje sama...«

In sem šel tudi jaz iskat samoto...

Zvončki

Ko iz višav vsak dan močnejše žareča krogla — sonce — greje, tedaj se odeja snežna tanjša in, prej neskončna, zdaj se manjša.

Še hip in izpod te odeje se šopek zvončkov v svet prismeje.

Ti zvončki, cvetki beloglavčki, so potlej tisti žalni navčki, ki zacingljajo, kadar zimo vsako pomlad v grob položimo...

Kako je postal osel kralj

Nekoč so živali sklenile, da si izvolijo kralja. Bilo je mnogo predvolilnega hrupa, naposled pa so izvolile leva, ki je bil med vsemi najmočnejši in najmočnejši. Živali so se mu vdano poklonile, le osli, ki niso gozdna divjad, so se trmasto upirali temu, da naj bi bil lev tudi njim kralj. »Mi smo miroljubna domača žival,« so dejali, »zato naj bo naš kralj naše krvi in dlake.«

Tako so rekli osli in se odpravili iz gozda. Kmalu so dospeli na zeleni travnik, se ustavili in dejali:

»Zdaj si bomo izvolili kralja. Kralj naj bo največji osel med osli.«

Osli so najprej sestavili kandida-tno komisijo iz samih spoštovanih oslov, le-ta pa je predlagala po star-em običaju tri kandidate. Volilci so v znamenje potrjevanja in soglasja veselo zarigali, kandidati pa so, kot se sposobi, na oslovskem predvolil-nem zborovanju prebrali svoj življen-jepis, poln plemenitih dejanj in vrlin.

Na oder se je povzpел prvi kandi-dat in dejal:

»Vse življenje sem za svoje ga-ranje sprejemal plačilo z bičem, vse življenje sem mirno prenašal mraz in vročino, glad in žejo.«

Iz množice oslov se je zaslišalo rahlo ploskanje.

Na odru se je pojavil drugi kan-didat:

»Odkar živim, trpim in strad-am. Ljudem sem bil vselej hvaležen, ka-

dar so me obremenjevali s pretežki-mi butarami in vrečami, kadar so me brcali in topli do krvi, kadar...«

Zbor volilcev se je zganil; iz plo-skanja so se zaslišali medklici: »Ži-vel kralj!«

Predsednik kandidatne komisije je bil primoran opozoriti volilce na tre-tjega kandidata. Le-ta se je odru niz-ko priklonil in iz svojega življenje-pisa prebral le odlomek iz plemenit-ega in junaškega življenja:

»Podpisani sem bil vsak dan od ljudi tako strašno bičan, tako strašno sestradan, tako strašno žejen, da ne vem, če sem sploh še osel. Da pa sem osel in obdarovan še s posebnimi vrlinami, sem prepričan, ker se proti gospodarju nisem nikoli trmasto obnašal, pač pa sem mu bil od srca hvaležen za bič in batine.«

Ko so volilci-osli to slišali, so pa-dli na kolena in zarigali:

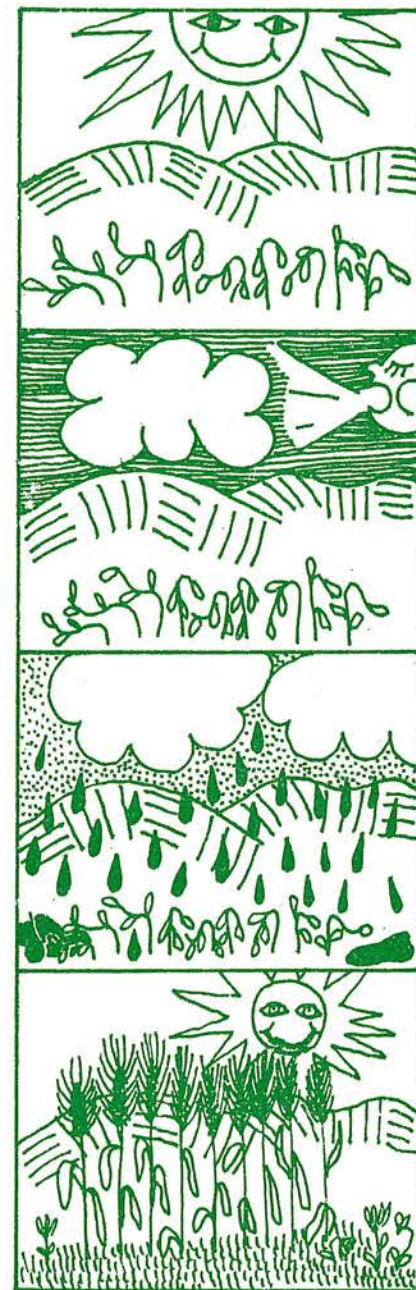
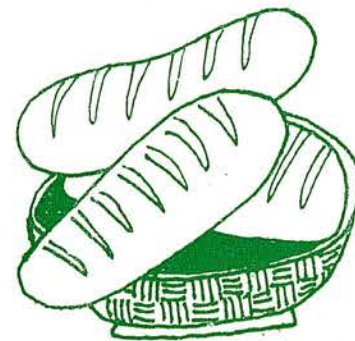
»Ta osel je največji osel med osli, zato naj nam bo kralj!«

DEŽ

Njive vse so izsušene,
dežne kaplje ni nobene,
polja tožijo, vsa suha:
Brez dežja ne bo nič kruha!

Zračni vali završijo,
v veter se izpremenijo,
veter brž oblake zgrne
težke, kakor vrane črne.

Ko oblaki pa zgosté se,
— dež curlja skoz njih zavese,
dež na žitna polja suha —
stradali ne bomo kruha!

Smreke

Spomladi smreke oživijo:
krilijo z vejami,
pojejo, govorijo.

O čem?

O dolgem molku,
ki mu je zima ime,
pa o toplém vetru,
ki sem od morja gre
in nekaj lepega ve...

Vojan Tihomir Arhar

Ilustr.: Jelka Reichman

ZAMENJAVA

Jaz dam tebi stolpnic pet,
ti daš meni poljski cvet;
jaz dam tebi stari grad,
ti daš meni žamet trat;
jaz dam tebi spačke, fičke,
ti daš meni pevce čričke;
jaz dam tebi tale obroček,
ti daš meni čist potoček;
jaz dam tebi hrup in prah,
ti daš meni gozda dah;
jaz dam tebi dim in saje,
ti daš meni rosne gaje,
drobnih ptičic žvrgolenje,
zarje, mavrice žarenje,
sonce, mesec, Rimsko cesto,
jaz pa dam ti naše mesto
z meglo, dimniki, plinarno,
kolodvorom in toplarno —
če premalo je vse to,
na, še avtobusov sto!

TONCA

Tonca danes ni zbudila
srečonosa kukavica,
Tonco danes je zbudila
ptica prepelica.

»Spi, le spi še petpedi!«
Tonca pa je spala,
v sanjah je, ko v barčici,
k soncu se peljala.

Nič ni slišala, da račke
k vodi so racale,
da so umivale se mačke,
vse se počesale.

Da petelin jutranjico
je odpel na lesi,
da je škorec dolgo klical:
»Tonca, kje si, kje si?«

In utihne prepelica —
Tonca pa zazeha;
sonca polna je gorica,
škorec pa ne neha:

»Tonca, glej se v ogledalu!«
drobno ji zapoje.
Regajo ji žabe v kalu
pesmico po svoje:

»Rega-rega! — za dva lonca
vode še imamo
in zaspancem, kot je Tonca,
piskerček jo damo!«

Vera Poljšak
Ilustr.: Magda Tavčar

JE POZABILA SVOJE
NA JIH JE VZELA
IN JIH JE NATAKNILA NA .

POTEM JE ZAČELA SKAKATI
PO IN NI
VIDELA . SPOTAKNILA
SE JE , PADLA IN SE UDARILA
V .

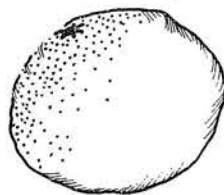
VEŠ , NISO ZATE!

OPEKE

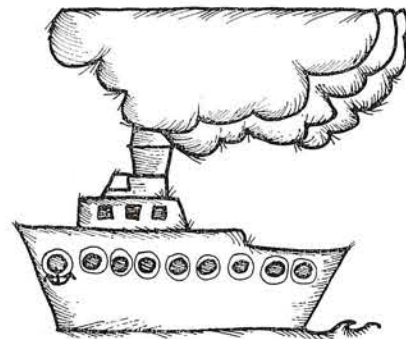

KOLIKO OPEK MORA DODATI ZIDAR, DA NAPOLNI LUKNJO?

REBUS

123456789

12345

KAKTUS IN DEKLICA

OKROGLI KAKTUS JE VSE LETO PRAV NEPRIJAZNO NA VSE STRANI KAZAL OSTRE BODICE. NENADOMA JE SREDI POLETJA ZACVETEL, CVET PA JE BIL RAHEL, PRELEPO BARVAN IN JE SLADKO DIŠAL. DEKLICA MU JE REKLA: »NISEM VEDELA, DA ZNAŠ BITI TAKO PRIJETEN! SAJ SI KAR ČUDNO LEP!« KAKTUS PA JE ODGOVORIL: »ZDAJ VIDIŠ, DA SEM MEHKE NARAVE. ČE NE BI NAVADNO KAZAL BODIC, BI TAKE, KAKOR SEM JAZ, ŽE DAVNO POŽRLI KOZLI IN SVINJE.«

Vojan Tihomir Arhar

PRVI APRIL

KRT RUMEN,
PES ZELEN,
RJAV SNEŽAK,
RDEČ MIŠJAK,
MODRA ROŽA,
ZLATA KOŽA,
KONJ SREBRN,
MESEC ČRN,
BELI GRIL —
NOR APRIL!

2. OGLEJ — Novo naselje so Rimljani kolonizirali s tri tisoč družinami, ki so jih priselili iz srednje in južne Italije. Prvotni Oglej je bil podoben ostalim vojaškim taboriščem, ki jih je rimska vojska gradila na važnih točkah na svojih osvajalnih pohodih širom Evrope. Naselje sta prečkali dve glavni cesti: Decumanus in Cardo. Na sliki: tloris nekdanjega Ogleja.

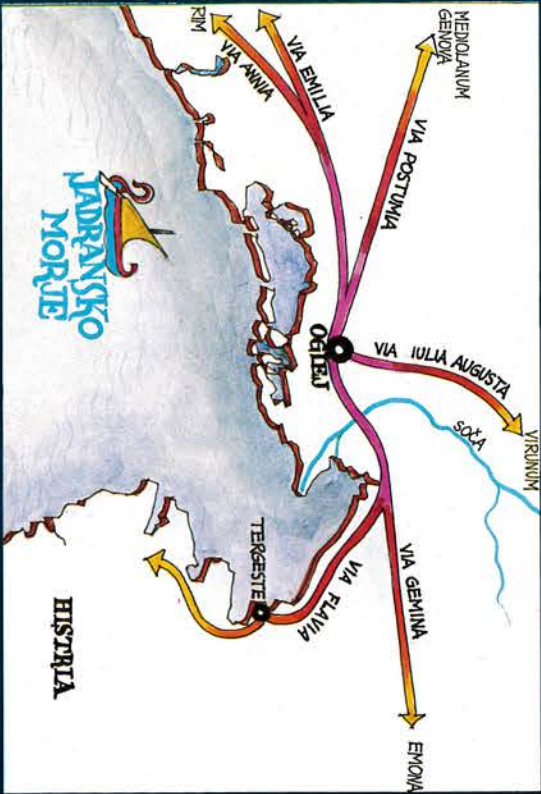
1. OGLEJ — Nedaleč od izliva Soče v Jadransko morje so rimski vojaki leta 181 pred našim štetjem zgradili pomembno vojaško postojanko Aquileia (slovensko: Oglej) ob desnem bregu reke Natise. Od tu so rimske legije prodirale dalje na Kras, v Trst, Istro in dežele vzhodne Evrope. Na sliki: ohranjen del oglejske ceste Decumanus še iz rimskih časov.

4. OGLEJ — Plovna reka Natisa je omogočila, da je Oglej postal pomembno pristanišče. Na njenem zahodnem bregu so zgradili 500 metrov dolgo kamnito pristajališče z velikimi skladišči. 200 let po nastanku je bil Oglej po pomenu že četrto mesto v italiskem delu rimskega cesarstva, takoj po Rimu, Milanu in Capui. V ta varen pristan so jadrnice prevažale iz Male Azije, Palestine, Egipta, Grčije, Dalmacije, Istre in tudi iz Trsta anfore polne vina, oljčnega olja in žita, marmor za kipe, kraški kamen in les za gradnjo stavb.

3. OGLEJ — Vojaško taborišče so povezali z dobrimi cestami bodisi z Rimom kot tudi z deželami na zahodu, severu in vzhodu. To je pripomoglo, da se je Oglej iz prvotne postojanke naglo razvil v cvetoče mesto. »Via Postumia« je Oglej vezala z Genovo in Mediolanumom (Milan), »via Emilia« z odcepom »via Annia« pa z Rimom. Iz Ogleja so peljale še tri važne ceste, in sicer na vzhod »via Flavia« do Tergeste (Trst) in dalje v Histrio (Istra), na severovzhod »via Gemina« do Emone (Ljubljana) in na sever »via Iulia Augusta« do Virunuma (Gospa sveta).

6. OGLEJ — Iz Ogleja so v zameno pošiljali v svet opeko, strešnike, lončeno posodo, anfore, leščerbe, stekleno posodo, bronaste izdelke in tudi sužnje. Na sliki: steklene posode razstavljene v oglejskem muzeju.

5. OGLEJ — Pravi mojstri so bili v izdelovanju okrasnih predmetov iz jantarja. Oglej je bil takrat največje središče za predelavo jantarja. Na sliki: kipček iz jantarja ohranjen v oglejskem muzeju.

8. OGLEJ — V dobi največjega razcveta je imel Oglej nad 200 tisoč prebivalcev. Kamen za kipe, stebre in gradnjo foruma, anfiteatra, cirkusa, pristanišča in mnogih razkošnih hiš so vozili iz nabrežinskih kamnolomov. Na sliki: ostanke nekdanjega foruma.

10. OGLEJ — V tretjem stoletju je Oglej postal sedež škofije. Prvi škof je bil Teodor, ki je dal zgraditi stolno cerkev. Na sliki: mozaik s posvetilom škofu Teodoru.

12. OGLEJ — Patriarhi so razširili cerkveno in posvetno oblast na Benečijo, Trst, Milje, zahodno Istro in na vse slovenske dežele južno od reke Drave. Oglej je postal zopet pomemben v 11. stoletju za časa patriarha Popona. On je dal obnoviti in povečati stolno cerkev. Takrat je pod oglejski patriarhat spadalo 17 škofij, med temi tudi tržaška in koprška. Na sliki: stolna cerkev v Ogleju.

14. OGLEJ — Danes postaja Oglej zanimivo arheološko mesto. Z načrtnim izkopavanjem so odkrili lepe mozaike, ki so nekoč krasili tla bazilike in bogatih vil. Na svetlo so prišle tudi razvaline pristanišča, foruma, cirkusa in razni kipi, stebri, žare, grobnice, nakit, kovanci, posode, orodje in orožje. Na sliki: mozaik, ki je krasil tla nekdanje bogate oglejske vile.

7. OGLEJ — Premožnejše oglejske hiše so krasili raznovrstni bronasti in marmornati kipi in mozaiki. Na sliki: marmornati kip iz Ogleja.

9. OGLEJ — Sredi 2. stoletja po našem štetju je voda v Natisi iz neznanih vzrokov tako upadla, da reka ni bila več plovna. Zato je pristanišče propadlo. Na sliki: ostanke pristanišča danes.

11. OGLEJ — Leta 452 so Huni pod vodstvom kralja Atila napadli in do kraja požgali Oglej. Del prebivalcev se je tedaj zatekel na varnejše otoke v laguno in se tam lotil gradnje novih naselij: Gradeža in Benetk. Leta 568 pa so mesto razdejali Langobardi. Medtem so oglejsko škofijo povzdignili v nadškofijo in v 6. stoletju celo v patriarhat. Na sliki: Huni napadejo Oglej.

13. OGLEJ — Z razvojem beneške republike je oblast oglejskih patriarhov postopoma upadala, dokler niso leta 1751 oglejski patriarhat ukinili in razdelili ozemlje, ki mu je še preostalo, na goriško in videmsko nadškofijo. Zaradi tega je začel Oglej naglo propadati. Danes je Oglej le še večja vas, odnosno trg s 3.400 prebivalci. Na sliki: Oglej danes.

Vera Poljšak

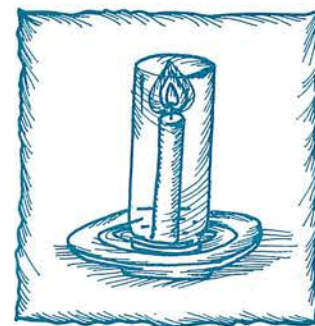
Ilustr.: Magda Tavčar

PRITISK ZRAKA

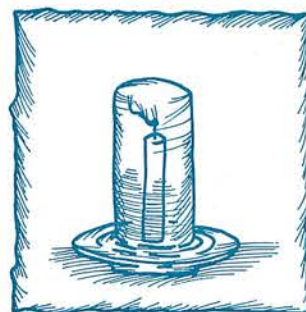

Gorečo svečo trdno namesti v sredo krožnika in malij vode do roba.

Čez gorečo svečo postavimo kozarec za vlaganje, ki naj bo višji od sveče.

Voda v kozarcu se bo dvignila in sveča bo ugasnila. Pri gorenju sveča porabi kisik.

V kozarcu se pritisk zmanjša in zunanji tlak, ki pritiska na tekočino v krožniku, potisne vodo v kozarec.

Ludovika Kalan

Igrače in igre

Ste se kdaj vprašali, koliko so stare igrače? In ali veste, od kod so prišle in od kdaj so znane otroške igre?

Že v pradavnih časih so se otroci igrali, njihove igrače so bile primitivne in ročno izdelane, pa vendarle igrače.

Danes vidimo otroke, kako se na plaži igrajo s peskom: delajo hišice, ceste, predore, gričke, mostove in podobno. Igrajo se tudi z letečim zmajem, za katerim se podijo po travnikih in ga spuščajo na vrvici. Letečega zmaja so Kitajci poznali že pred več tisočletji in prav toliko časa se z njim otroci igrajo tudi v Polineziji.

Prva otroška igrača je ropotuljica. To so imeli že stari Grki in Rimljani. Pri nas je ropotuljica prva igrača dojenčka. Tudi vrtavka je zelo stara igrača. V preteklem stoletju jo je med razvalinami mesta Troje odkril nemški arheolog Schlieman. Tako je tudi z žogo. Znanstvenik Peterman jo je našel med razvalinami prvotnega mesta Bagdada.

Deklice so se že od nekdaj rade igrale s punčkami. Tudi te imajo svojo zgodovino. Nastarejšo punčko imajo v Egiptu in je iz dvanajstega stoletja pred našim štetjem. Tu so našli punčke izdelane iz apnenca, na Švedskem so poznali punčke iz vrvi, v Afriki pa iz ilovice. V Franciji so bile punčke za časa kralja Ludvika XIII. oblečene po zadnji modi in so služile kot manekenke v izložbah krojaških delavnic. Punčke, ki so zapirale in odpirale oči ter z glavo iz porcelana, so izdelali leta 1910. Danes so punčke pravi čudež, saj znajo hoditi, jokati in govoriti.

Igrače so prvotno izdelovali iz lesa, raznega blaga, žagovine ali plutovine, pozneje

Igrače v izložbi

so bile igrače iz gume, zdaj pa prevladujeta plastika in seveda tudi mehanika. Igrače tudi spremljajo napredek. Dandanes imamo precizno izdelane avtomobilčke, avione vseh vrst, vlake, ladje, najrazličnejše miniaturne predmete in še in še. Najbolj priljubljene pa so svetovno znane kocke »Lego«, ki so med vsemi igračami najbolj koristne, ker zbujejo otroško domišljijo, opazovanje, delavnost ter razvijajo spretnost rok. Pri tem velja pripomniti, da si otroci največkrat izdelajo igrače sami, in te igrače so jim običajno ljubše od kupljenih, čeprav so po strukturi in materialu daleč od tovarniških

izdelkov, otrok pa vidi v njih vse tisto, kar si je zaželel imeti.

Poleg igrač je še nešteto iger. Vsi poznamo igro z zavezanimi očmi, ali »slepo miš«. To staro igro je imela posebno rada Madame de Pompadour. Zanimiv je njen nastanek. V Belgiji, v mestu Liege, je živel v desetem stoletju župan Colin de Maillard,

ki je v vojni oslepel. Boril pa se je tako, da je z mečem na slepo srečo udrihal po sovražniku.

Otroci poznamo še mnogo drugih iger: lovljenje, skrivanje, skakanje čez vrv in podobno. Žal, da številnim igram, kakor tudi igračam, zlasti starim, ne vemo izvora in ne poznamo zgodovine.

Meta Rainer

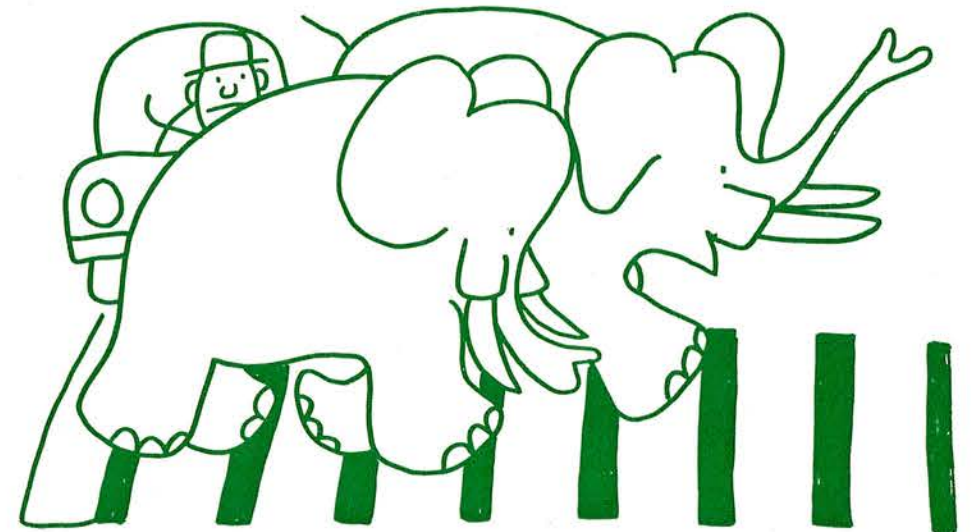
Ilustr.: Božo Kos

PROTEKCIJA

»Dolgočasen
je na smrt
tale naš
živalski vrt!«
sta menila
slona dva,
v mesto na
sprehod odšla.
Na vogalu
zebra! »Hej,

stara znanca,
kar naprej!«
V semaforu
lučka rdeča,
a pred njim je
ljudska gneča...
Nič, protekcija
velja!
Zebra jima

prednost dá!
Ves promet se
koj ustavi,
sam miličnik
ju pozdravi,
ko tako sta
slona dva
preko zebre
v mesto šla!

Vlado Firm
Ilustr.: Ive Šubic

Beli drozg

Mlado jelševje je pritajeno šumelo. Po vlažni travi je lezel debelušni hrošč, bolj zavaljen kot velik. Ni še utegnul zlesti pod list, ki ga je spomladanski veter utrgal z veje, ko ga je že pozobal beli drozg, pisan kot gorsko spomladansko cvetje. Ko da je naravi zmanjkalo svetlih barv, ga je pobarvala zdaj malo rdečkasto, zdaj temno rumenkasto, tu rjasto, tam olivno. Prinesla ga je zgodnja pomlad in preselil se bo v zgodnji jeseni. Samcat je stopical med nizkim grmičevjem in marljivo stikal za žuželkami. Plahi ptiček, ki ni nikoli ljubil čebljajoče družbe svojih pernatih vrstnikov, pa je ve-

dno prijazno zrl v svetli dan in poplesujoče sončne žarke, ki so se prerivali skozi gosto jelševno listje. Sit žuželk si je zaželel kaj sladkega. Odletel je v bližnji gozdič, da se nazoblje sladkih jagod in tudi kakšen zalogaj gozdnega sadeža bi mu teknil. Na brezovi veji se je hihitala divja grlica. Prav nič je ni motila družčina redkega gosta. Grulila je, se smejala in stopicala kot mlada nevesta. Med visoko praprotjo se je le ta trenutek prikazalo srnjakovo rogovje. Beli drozg pa je bil vedno previden in čuječ. Ljubil je mir in zgodnje spomladansko sonce ter rahlo sapo, ki se je poigravala.

Slepa miš

Položno reber, ki se je tako rada sončila v spomladanskem soncu in bila zato polna cvetja, je delil bistri hladni potoček na dvoje. Okoli vrbovih mačic so brenčale čebele, na sveži krtini pa se je zvijala debela gosnica. Pod njo si je bramor vrtal pot v zemljo in prilezel žametnemu krtu prav pred gobček. Brž si ga je privoščil. Iz zapuščene krtine je pravkar prilezla na svetlo

Lojze Abram

»Mala Gaja«

Med šolami, ki izdajajo svoja glasila, je slovenska osnovna šola »Karel Destovnik - Kajuh« v Gropadi tista, ki posveča največjo skrb rednemu izdajanju svojega glasila »Mala Gaja«.

Prva številka petega letnika »Male Gaje« je izšla decembra in njena vsebina je, času primerna, zelo pestra. Vsi učenci so pridno sodelovali z različnimi sestavki, zgodbami, topisi in pesmicami, ki večinoma obravnavajo čas pred prazniki. Ne manjka pestrih sestavkov iz časa poletnih počitnic. Še vsak učenec je napisal kako svoje doživetje, vsi pa so prispevali uvodni spis o obisku v Šoštanju sredi poletja, kjer so se srečali s tamkajšnjimi učenci in predstavniki društev. Ti so jih gostoljubno sprejeli in jih po kulturni prireditvi obdarili s Kajuhovimi bralnimi značkami in knjigami. Sedaj učenci gro-pajske šole čakajo na prihod gostov iz Šoštanja.

Poleg sestavkov prinaša glasilo osnovne šole iz Gropade »Mala Gaja« lepe risbice, učenci pa so poskrbeli tudi za ugankarski kotiček.

G
L
A
S
I
L
O
Š
O
L
E

K.D.KAJUH

letnik 5.

risba KALC Tatjana IV. r.

št. 1

Lojze Abram

Lepi uspehi Smučarskega kluba »Devin«

Čeprav je že nastopila pomlad, ne moremo mimo najbolj razširjenih zimskih športov, kot sta smučanje in smučarski tek. Po vrsti veleslalomov, ki so jih priredila slovenska društva, je na sporedu še veleslalom, ki ga pripravlja Slovensko planinsko društvo iz Gorice na Nevejskem sedlu in prav tam še zaključni veleslalom za »Prvi zamejski pokal«. V prvih dneh marca pa je bilo na Piancavallu tekmovanje za tržaško prvenstvo, na katerem je Smučarski klub »Devin« v zelo močni konkurenci žel enega največjih uspehov od svoje ustanovitve do danes.

Za tržaško prvenstvo se je na Piancavallu prijavilo 478 smučarjev in 117 tekačev, od teh je v raznih kategorijah nastopilo 24 članov Smučarskega kluba »Devin«, ki so osvojili precejšnjo bero zmag, bodisi v smučarskih tekih kot v veleslalomu. Te zmage ponovno dokazujejo prizadevnost Smučarskega kluba »Devin«, ki je s požrtvovalno pomočjo staršev vzgojil in pripravil odlično mlado ekipo, ki ne samo, da pridno nastopa, ampak žanje tudi zavidljive uspehe.

Za prve zmage so na tekaški progi poskrbeli najmlajša udeleženca Rozana Gabrovec in Ervin Iori, potem še Kristina Ga-

brovec in Roberta Sarđoč. Odrezali so se tudi starejši tekmovalci. Aleksander Sosič in Pavel Antonič sta v svojih kategorijah dosegla odlični drugi mesti, Gianni Legiša in Boris Gruden pa tretje, oziroma 5. mesto. Med članicami je bila peta Dorina Terčon.

Tekmovalci Smučarskega kluba »Devin« so se prav tako izkazali v veleslalomu. Dejan Paulina in Mauro Franza sta se v svojih kategorijah uvrstila na peto mesto. V ostalih kategorijah so se na osmo mesto uvrstili Kristjan Zidarič, Vilma Purič, Pavel Kralj in Elena Paulina. Temu so sledile še dobre uvrstitve ostalih tekmovalcev. Med temi je Stojan Sosič, član Športnega društva »Mladina« iz Križa, v kategoriji amaterjev dosegel odlično tretje mesto.

Smučarski klub »Devin« se upravičeno lahko ponaša z velikim uspehom na tržaškem prvenstvu v Piancavallu, saj so njegovi tekmovalci zbrali kar 4 zmage, tri druga mesta, dve tretji mesti, vrsto uvrstitev in četrto mesto v skupni društveni lestvici. Torej lep uspeh slovenskih smučarjev in tekačev, kar ponovno potrjuje, da se Slovenci tudi v smučanju in smučarskih tekih znamo kosati z našimi številnimi in borbenimi sosedi.

Marička Žnidaršič

Ilustr.: Magda Tavčar

NEVIHTA

Oblaki nad zemljo visijo —
scefrane odeje,
temni so, žalostni,
strah iz njih veje.

Blisk je prek neba zdrsel —
bakla goreča,
veter je k spanju položil
žita zoreča.

Zemljo je vrglo s tečaja,
drhti in se stresa,
lokvanji plašno zapirajo
svetla očesa.

Trte nemo stojijo
v raztegnjeni vrsti,
liste jim bliski božajo
z zlatimi prsti.

Gema Hafner

Ilustr.: Bine Rogelj

Pol za šalo pol zares

Za ročno delo Mojca ni:
jezno pogleduje muco,
ki na peči ves večer leži...
Leto dni pri nas živiš,
lenobo paseš-se rediš!
Dremlješ, dremlješ, predeš, predeš,
ko bi vsaj še plesti znala,
ti bi pletla-jaz pa spala!...
Muca se je razjezila
in se plesti naučila;
medtem ko Mojca sladko spi —
ji muca plete in na miš-preži...
Če kaj rahlo zaškreblijá,
muca plane-pletilka pade ji na tla...
Kar ponoči muca splete,
Mojca zjutraj spara,
preden bo njen šal gotov,
bo že precej-stara...

NEKAJ DOBRIH KNJIG

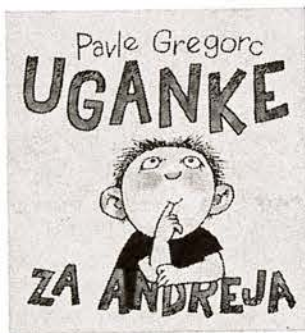
Mlada nemška pisateljica **Elfie Donnelly** je postala znana leta 1978 s knjigo »**ZBOGOM, DEDEK**«, ki je sedaj na razpolago tudi slovenskim bralcem. Delo obravnava problem človekovega minevanja. Michi Nidetzy je desetletni pobič, ki živi s starši, sestro in dedkom v dunajskem predmestju Purkersdorfu. Na dedka je zelo navezan, večkrat se vtihotapi v njegovo sobo, natrpano z vso mogočo šaro, ki jo je ded nekoč zbiral ob svojem delu; zleze pod dedkovo odejo in dedek mu pripoveduje zgodbe, katerih glavni junak je vedno Michi, seveda vedno z drugim imenom. Nekega dne pove oče Michiju, da je ded bolan, da ima raka in da bo kmalu umrl. Michi si tega ne more predstavljati...

No in da ne bom tako črnogled ter da ne boste rekli, da vam hočem utišati smeh, bom to »napako« takoj popravil in vam svetoval zelo zabavno, radoživo in hudomušno delo »**VRNITEV BROWNOVEGA NAJMLAJŠEGA**« izpod peresa **Richmala Cromptona**. William Brown je enajstletni deček, ki jih skuha vseprek in vseh barv, zaradi tega

pa seveda ni izprijenec, ampak otrok kot vsi ostali radoživi dečki, ki ne morejo mirovati niti minute. William je junak šegavih, lahkotnih, pa povsem svojevrstnih zgodb, o katerih ni pametno preveč izdati vnaprej, postal in ostal pa bo tudi knjižni junak mladih rodov pri nas.

Seveda, na tem mestu se moram zaustaviti tudi ob slovenski knjižni novosti, čeprav se mi zdi pametno, da sem vas opozoril tudi na tisto, kar nastaja za mladino v svetu in je tudi prav, da segamo po taki književnosti, še posebno če je prelita v lepo slovenščino. No, povedati moram, da je pred časom spet izšla nova **KURIRČKOVA TORBICA**, ki prinaša zgodbe za najmlajše štirih slovenskih pisateljev. Tako je **Karel Grabeljšek** napisal zgodbico »**Najmlajši kurir**«, **Pavle Gregorc** »**Uganke za Andreja**«, **Neža Maurer** »**Kostanjev škratek**« in **Ferdo Godina** »**Polži podrejo oreh**«.

Odveč bo, če vam prišepnim, da si knjige preberite, saj boste imali od tega veliko zadovoljstva, užitka in se boste še marsičesa naučili.

Zimski pohodi v gore

Zimski čas pomeni za planinca in ljubitelja narave v glavnem smučanje ali krajši sprehodi po bližnji okolici. Vsa bližnja in daljna smučarska središča so v zimskih mesecih prepolna ljudi vseh starosti, ki si želijo oddiha na snegu, pa naj bo to smučanje na daljših in krajših progah, turno smučanje, kjer si moraš sam poiskati pot v nedotaknjeni zasneženi pokrajini, ali pa tek na smučeh, to so kilometrski sprehodi po zasneženih stezah, na katerih te v objemu speče narave nihče ne moti.

Vendar se v zadnjih letih tudi pozimi vse bolj razvija nova zvrst planinstva: zimski pohodi, ki so po izkušnjah zadnjih let, zelo priljubljeni med planinci, saj se jih redno udeležuje po več tisoč ljudi.

Take zimske pohode prirejajo razna krajevna planinska društva ob določeni obletnici partizanskih bojov ali kakega drugega zgodovinskega dogodka. Seveda so zimski pohodi kar zahtevni, računati je treba na sneg in led na skoraj celotnem vzponu. Tak vzpon je lahko zelo nevaren, zato morajo prireditelji zimskih pohodov najprej narediti primerno gaz v snegu, nevarne prehode opremiti z vrvmi in obenem paziti, da so vsi pohodniki zimsko opremljeni. Trud se izplača, saj podatki kažejo, da se zimskih pohodov udeležuje res mnogo ljudi, ki se že pritožujejo, da je takih zimskih vzponov premalo.

Najbolj priljubljen zimski pohod je vzpon na Stol v Karavankah, ki so ga letos priredili že šestnajstič. Vsakokrat je bilo na Stolu po več tisoč ljudi in nekateri so se na Stol pozimi podali že desetič, ali celo več. Za vse udeležence je bil pohod nepozabno do-

živetje. Prirejajo ga sredi februarja, odvisno od vremenskih razmer, v spomin na boje Jeseniške čete 20. februarja 1942.

Letos sicer pohoda na Stol niso speljali do vrha kot druga leta, ker je bilo res preveč snega. Zato so prireditelji začrtali pohod po bližnjih planinah, udeleženci pa so se morali prav tako potruditi, kot če bi šli na vrh Stola. Padcev na ledu je bilo mnogo, še več pa srečnih obrazov ob zaključku ture.

Pohoda na Stol se zamejski planinci radi udeležujejo in prav tako pohodov na Porezen in na Snežnik. Zimski pohod na Snežnik, v spomin bojev Istrskega odreda proti okupatorju, prireja planinsko društvo iz Ilirske Bistrice sredi marca in je bil letos že sedmič zapovrstjo. Je zelo priljubljen, saj vzpon ni preveč težaven in planinci prihajajo v velikem številu.

Tudi pohod na Porezen nad Cerknem je med slovenskimi planinci zelo priljubljen. Prireja ga planinsko društvo v Cerknem v spomin na hude boje partizanov 9. korpusa, ki so jih Nemci tik pred koncem vojne,

Pred kočjo na Snežniku 15. marca letos

marca 1945, presenetili na zasneženem in zamegljenem Poreznu. Tudi ta pohod, ki ga pripravljajo že dolgo vrsto let sredi marca, je prav tako tako množičen, kot sta pohoda na Stol in Snežnik.

Vsi tisti, ki bi se radi udeležili teh pohodov, pa se morajo zavedati, da zimski vzponi niso lahki in zahtevajo od planinca temeljito pripravo, vztrajnost in seveda primerno zimsko opremo.

BILI SMO V GLEDALIŠČU

Včeraj smo bili v gledališču. Gledali smo otroško igro Aj, kaj ribič je ujel? Bilo je zelo lepo. Na odru je bila peč, miza in potem tudi jezero. Pri peči so kuharji kuhali za kralja in kraljico. Na bregu jezera je ribič lovil ribe. Najprej je potegnil iz vode star čevelj, potem pa je ujel čarobne ribe. Dobri ljudje, ki so jedli čarobne ribe, so se pomladili, hudobni pa so se postarali. Zelo všeč so mi bili kuharji, ker so pekli slaščice in torte, potem pa so jih vrgli proč. Imeli so velike trebuhe. Ko pa so pojedli ribe, se je enemu trebuh spraznil, drugemu pa so se mišice okrepile na rokah. Postal je tako močan, da je dvignil celo kolo parmezana.

Luka Colbasso
3. r. OŠ »F. Milčinski«
KATINARA

KONCERT NA ŠOLI

Danes so prišli v šolo člani godbe na pihala iz tržaškega gledališča Verdi. Zaigrali so nam deset skladb. Igrali so z velikimi in malimi trobentami. Glasovi so bili visoki, nizki, močni, glasni in trobente so se zelo bleščale. Član orkestra nam je vse povedal o trobentah. Na koncu je vprašal, če nas še kaj posebno zanima o trobenti. Sedem otrok je vprašalo, iz česa je trobenta, koliko so dolge, koliko stanejo in še in še. Potem smo zvedeli, da so nekatere skladbe, ki so jih igrali, stare, nekatere pa novejše. Meni je bila najbolj všeč prva skladba, ker je bila tudi zelo živahna. Najlepši in obenem smešen glas, zelo nizek in globok, je prihajal iz tube. Nanjo je pihal debel gospod.

Preden so glasbeniki odšli, sta mi dva podpisala listič s sporedom.

Petra Schmidt
3. r. OŠ »O. Župančič«
SV. IVAN

Pred koncertom ste verjetno imeli računstvo, ker si potem tako skrbno preštevala?! Pamela, (s posebno dobrim poslušom za glasbo) piše takole:

Glasbeniki so igrali zelo lepo in niso zgrešili nobene note. Glasba je bila stara in lepa. Ko je igral tisti, ki je imel veliko tubo, so se vsi smejali. Gospod pa je rekel, da ko oni igrajo, moramo biti tiho, sicer lahko zgrešijo. Član orkestra nam je razlagal, je razlika med trobento in basom. Bilo je devet glasbenikov, mladih in starejših. Član orkestra nam je tudi povedal, da če se hočemo naučiti igrati, se moramo učiti osem let. Tuba je največja in stane dosti denarja. Nato je dal nekaj v trobento in se je slišal drugačen glas. Trobila so se zelo bleščala. Član orkestra nam je pripovedoval, kako se napravi trobente. Ko so končali, sem dobila od njih pet podpisov. Mišlim, da so bili zadovoljni, ko smo jim ploskali.

Pamela Cappellini
3. r. OŠ »O. Župančič«
SV. IVAN

Prav gotovo! Še posebno, ko ste začeli lov na podpise! Tistemu, ki je zbral vseh devet, zdaj na listu s poredom igrajo v polni zasedbi...

SNEG JE POBELIL ZEMLJO

Stanujem v vasi Sovodnje. Sovodnje niso na hribu, zato nikoli ne zapade dovolj snega. Nekega večera pa je snežilo. Jaz in moja bratca smo gledali, kako sneži. Vso noč je snežilo. Ko smo se zjutraj prebudili, smo videli, da je vse pokrito s snegom: na travi je bila snežna odeja in tudi strehe so bile bele. Tudi na cesti je bil sneg, ker pa tam vozijo avtomobili, se je kmalu spremenil v vodo. Popoldne je začelo deževati in dež je pokvaril vse. Sneg se je topil. Moja bratca sta se s kolesom peljala po dežju in snegu. Tudi kepala sta se. Jaz sem ju gledala skozi okno, onadva pa sta mi vrgla v šipo kepo. Zagledala sem mojega psa,

ki je tekal in se valjal po snegu. Veselil se je kot moja bratca. Jaz pa nisem bila vesela, ker sem morala v sobi vaditi klavir. Naslednje jutro se je sneg spremenil v led. Bila sem zelo žalostna. Upam, da bo kmalu snežilo, da bo bela snežna odeja spet pokrila hiše in vso naravo.

Vera Tomsič

4. r. OŠ SOVODNJE OB SOČI

Ali te je pomlad že kaj potolažila? Upaš pa lahko, tja do prihodnje zime.

DRAGI GALEB

Zahvaljujem se ti za lepo knjigo Zakaj imajo čuki tako velike oči. Z veseljem sem jo prebrala. Knjiga je zelo zanimiva. Tudi mama je bila zadovoljna, ko sem ji povedala, da mi je revija Galeb poklonila knjigo. V imenu sošolk in sošolcev pa se zahvaljujem uredniku Lojzetu Abramcu, ki skrbi zato, da prebiramo tako lepo revijo. V Galebu so mi posebno všeč križanke in zgodbe. Zato vsak mesec z veseljem pričakujem novo številko Galeba. Galebu želim mnogo uspeha, posebno med mlajšimi bralci.

Agata Kuhar

5. r. OŠ »J. Ribičič«

SV. JAKOB

Zakaj imajo čuki tako velike oči? Da lahko rešujejo križanke — in to ponoči! Tebi se je za tako reč nasmehnila nagrada, (ta skrivnost je napisana s črno na belem — platnica 5. številke, zadnja vrstica).

NEVARNE IGRE

Nekega dne sem plezal po drevesih. Stopil sem na vejo in veja se je zlomila. Padel sem. Zlomil sem si roko. Mama me je hitro peljala v bolnico. Tam so mi dali roko v mavco. Ko sem prišel domov, se en teden nisem smel igrati. Zmeraj sem le sedel na stolu. Tudi spati nisem mogel. Od takrat nisem šel nikoli več na drevo.

Bogdan Grilj

4. r. OŠ SOVODNJE OB SOČI

Malo pa bi že lahko pogledal, kam stopiš! Sicer pa veš, da ima vsaka igra svoja pravila!

NA SNEGU

Neko nedeljo smo se z vlakom peljali v Bohinjsko Bistrico. Že zelo zgodaj smo prišli na Koble. To je hrib, kjer so lepa smučišča. S sedežnico sem se peljal do zavetišča Snežinka. Zaradi poledenele proge je bilo tam smučanje prepovedano. Potem sem se s sedežnico peljal še višje, kjer sem se smučal. Bilo je prijetno. Bil sem v družbi s stricem, očkom in teto Marjeto. Po kosilu sem se peljal na vrh. Na sedežnici sem spoznal domačina iz Bohinja. Ker nisem poznal poti, me je spremljal. Zelo lepo je

bilo smučati; sonce je močno pripekalo. Na smučišču je bilo veliko smučarjev. Očka je fotografiral Triglav. Zvečer smo se vrnili domov veseli, čeprav malo utrujeni.

Aljoša Kuzmin

4. r. OŠ SOVODNJE OB SOČI

MOJ KANARČEK

Doma smo imeli kanarčka, ki se je imenoval Marko. Rada sem ga imela, ker je tako lepo pel. Dala nam ga je sosedka, ki ima mnogo kanarčkov. Hranila sem ga s piškoti, solato in drugo hrano. Vsak dan sem mu tudi zamenjala vodo. Bil je zelo lep, imel je rumeno perje in lep glas. Dolgo časa sem ga imela, potem je umrl. Žal mi je bilo, ko mi je mama povedala, da je umrl.

Katerina Kovic

4. r. OŠ SOVODNJE OB SOČI

Če si ga hranila s piškoti, si res napravila veliko napako! In tista »druga hrana« — v kolikor so bili posebni priboljški, si ga kar lepo zredila... in potem ga je pobralo! Se ne šalim! Preberi si knjigo o gojenju ptic!

MOJA NAJLJUBŠA ŽIVAL

Moja najljubša žival je pes. Meni so psi zelo všeč, ker so zvesti in človeku potrebni. Moj pes se imenuje Čita. Velikokrat gremo z njim v gozd in Čita se nikoli ne oddalji od nas. Ko grem na hrib, me vleče, ker sem truden. Ko pa vidi kakšno mačko, utrga verigo in teče za njo. Naš pes je star dve leti. Lani sem se večkrat igral z njim, sedaj pa, ko je že velik, se ne igram več toliko. Moj pes zelo rad trga blago. Če le more, ukrade kakšno reč, jo nekje v miru raztrga, potem pa spet prinese domov. Jaz imam zelo rad mojega psa, ker mi ugaja in ker mi je zvest prijatelj.

David Černic

4. r. OŠ SOVODNJE OB SOČI

Le pazi, da ti prijateljsko ne sleče hlače!

JEŽ V NAŠEM RAZREDU

Nekega dne je Klavdija, učenka iz drugega razreda, prinesla v šolo ježa. Prinesla ga je tudi v naš razred, da bi si ga ogledali. Postavili smo ga s škatlo vred na mizo od učiteljice. Med odmorom je ježek zlezal iz škatle in se skrival v predal. Zvil se je v klobčič in zaspal. Ko smo prišli v razred, smo ga povsod iskali, potem smo ga našli v predalu. Predal je bil ves umazan, ker se je pokakal. Vsi smo se smejali. Jež je imel lepe oči in nos. Nos se imenuje rilec. Ko smo si ga ogledali, smo ga spet dali v škatlo. Postavili smo jo na tla. Ježek je zlezal iz škatle in začel hoditi po razredu. Šel je v najbolj temen kot in zadremal.

Ko je bilo konec pouka, smo dali ježka v škaflo in ga vrnili učenki, ki nam ga je posodila.

Barbara Luvissutti

4. r. OŠ SOVODNJE OB SOČI

Ježka so vam posodili, praviš. Brezplačen cirkus torej! Če ga ne bi pustili zadremati, bi lahko bila na šoli še kakšna predstava več!!

NAMIŠLJENO POTOVANJE

Nekega dne sem odpotoval z vesoljsko ladjo na Mars. Ko sem se približal Marsu, sem videl leteči krožnik. Hoteli so me napasti, toda jaz jim nisem hotel napraviti nič žalega. Ko sem pristal, sem zagledal lepo mesto. Okrog mene so se hitro zbrali Marsovčki s svojimi letečimi krožniki. Z njimi je prišla tudi njihova kraljica in me povabila na ogled planeta. Videl sem mnogo vulkanov. Potem je začel dež meteoritov. Vsi prebivalci so tekli v mesto in odprli ščite proti meteoritom. Izpod tal so prileteli veliki leteči krožniki in spuščali plin proti meteoritom. Šele nato sem jaz lahko šel v mesto. Malo sem moral počakati, sicer bi mi plini uničili vesoljsko obleko. Nenadoma sem opazil, da imam zelo malo kisika. Stekel sem na vesoljsko ladjo, a ta se ni hotela vzdigniti. Bila je pretežka, zato sem moral odvreči vse reči, ki jih nisem več potreboval. Potem sem srečno odpotoval proti Zemlji.

Robert Čaudek

4. r. OŠ SOVODNJE OB SOČI

Tamara je k spisu priložila še kratko pisemce:

Dragi urednik Lojze Abram! Sem Tamara Vidali, učenka 3. razreda OŠ Karel Širok. Prvič vam pošiljam rešitev križanke in obemem prosti spis, ki sem ga napisala danes v šoli.

MOJ NAJLJUBŠI PREDMET

Predmet, ki mi je zelo všeč, je zgodovina. Učimo se, kaj se je zgodilo pred mnogimi leti. Sedaj vem, da so prvi ljudje živeli v jamah in votlinah, učili smo se o prvih šolah v Trstu, pa o Grkih, Egipčanih... Njihove faraone so pokopavali v piramidah. Feničani so bili pridni zvezdoslovci. Učili smo se že o Babiloncih in Asircih. Učili se bomo tudi o Rimljanih in še o mnogih zanimivostih.

Tamara Vidali

3. r. OŠ »K. Širok«
DONADONI

(Nadaljevanje prihodnjic)

PRI TELOVADBI

Preden stopimo v telovadnico, si obujemo copate. Če učiteljice še ni, jo mirno

počakamo v telovadnici. Ko pride, jo pozdravimo in se postavimo v vrsto. »Naprej stopaj!« Na ta njen ukaz pričnemo korakati in izvajati razne vaje. Najlepše je, ko delamo prevale. Kakšen otrok iz otroškega vrtca pa še ne ve, kaj so prevali, zato vpraša: »Učiteljica, kako se naredi preval?« Mi šolarji se zasmejemo in nastane hrup. »Ali bo mir!« zavpije učiteljica. Potem se vsi skupaj igramo kakšno igrico. Pri telovadbi je zelo lepo in čas hitro mine.

Eljana Škabar

2. r. OŠ »P. Tomažič«
TREBČE

Ste pa pridni telovadci (še posebno, če je hrupen smeh v telovadnici edini hrup).

Vsi učenci naše šole in veliki otroci iz otroškega vrtca obiskujemo telovadni tečaj. Telovadimo v velikem razredu ob sredah in petkih popoldne. Vodi nas učiteljica Tiziana. Najprej si obujemo telovadne copate, potem položimo na tla blazino in se igramo. Ko pride učiteljica, jo spet pospravimo in se postavimo v vrsto. Po ogrevanju učiteljica položi na tla blazino. Ukaže mi: »Adriana, napravi preval!« Ko ga naredim, pokliče naslednjega in tako naprej do zadnjega otroka. Naslednjo vajo delamo z žogo. Eden izmed nas ima žogo in mora zadeti drugega. Ta igra se imenuje strupena žoga. Vsi jo radi igramo. Čas hitro mine. Učiteljica ukaže, naj delamo dihalne vaje. Takrat že vemo, da je telovadna ura pri kraju in odpravimo se domov.

Adriana Čuk

2. r. OŠ »P. Tomažič«
TREBČE

Kaj pa dihalne vaje? Jih delate po poti?

NA SMUČANJU

V nedeljo smo se šli smučat na Zoncolan. Zaradi okvare na avtobusu smo se ustavili v Gradežu, da bi ga tam zamenjali. Med tem smo si ogledali okolje. »Glej, morje je ledeno!« je vzkliknila mama. »Še nikoli nisem videla česa takega!« »Res je posebnost. Splačalo se je priti tod mimo«, je rekel vodič izleta. Na cilj smo dospeli pravčasno. Tečaj smučanja se še ni začel. Nataknil sem si smučke. Okča mi je velel: »Pojdi in poišči svojo skupino!« Učiteljica sem našel pri vlečnici. »Zdravo, Damijan!« »Dober dan«, sem pozdravil. Prišli smo na vrh. Učitelj nam je razlagal: »Spustili se bomo navzdol tako, da bomo pluzili in lepo obračali. Šel bom naprej in vsi mi morate slediti.« Vajo smo večkrat ponovili. Učitelj nam je popravljal napačne gibe. Po tečaju smo se povzpeli z vzpenjačo na vrh hriba. »Kako lep razgled«, je občudoval očka. Vi-

Janez Bitenc

Narobe svet

ŠALJIVO

JANEZ BITENC

1. Po - glej - te na - šo pu - tko, po - glej - te, po - glej - te, po -
2. Po - glej - te na - šo mi - ško, po - glej - te, po - glej - te, po -
3. Po - glej - te na - šo ra - čko, po - glej - te, po - glej - te, po -
4. Po - glej - te na - šo Me - tko, po - glej - te, po - glej - te, po -

1. glej - te na - šo pu - tko, ki s polžem se lo - vi,
2. glej - te na - šo mi - ško, ki mu - co v kot po - di,
3. glej - te na - šo ra - čko, ki za - be se bo - ji,
4. glej - te na - šo Me - tko, ki pri - dno se u - či.

deli smo mnogo smučarjev, ki so se spuščali v dolino. Bilo je zelo lepo. Smučal sem ves dan. Zvečer smo se srečno vrnili domov.

Damijan Berdon

2. r. OŠ »P. Tomažič«
TREBČE

Sem kar presenečena: kot drugošolec si izredno dobro napisal! Hodiš morda na trening za premi ali direktni govor?!

POKRAJINO JE SPET POBELIL SNEG

Pred dnevi je bilo vreme mrzlo. Pihala je burja, danes pa je čez noč snežilo. Zjutraj sem vesela vstala. Narahlo je snežilo. Ko sem zajtrkovala, sem opazila, da se sneg topi. Takoj sem povedala očetu. Oblekla sem se toplo. Ko sem hodila po cesti proti šolskemu avtobusu, so mi snežinke kar naletavale v oči. Ko smo se pripeljali pred šolo, smo videli šolske stopnice vse zasnežene. Med poukom smo večkrat sto-

pili k oknu in gledali, če še sneži. Tudi na toplomer smo večkrat pogledali, če je ustrezna temperatura za sneg. Ko sem prišla domov, ni več snežilo. Po cestah ni bilo več nič snega.

Roberta Škabar

5. r. OŠ »A. Gradnik«
REPENTABOR

Elena je poslala spis z enakim naslovom. Toda pri njej ni le pobelilo; celo nametlo ga je! (Sestri torej nista, kvečjemu daljni sosedi — ali pa še to ne.)

Že dolgo časa se je pri nas zadrževal suh in mrzel zrak. Temperatura je bila skoraj vsak dan pod ničlo, čeprav je sijalo sonce. Včeraj pa se je nebo pooblačilo in kazalo je, da bo deževalo. Vendar nas je presenetila bela odeja, ki je pogrnila naravo. Srce se mi je kar nasmehnilo, da se bom spet smučala. Tudi ves čas, ko smo bili v šoli je snežilo. Takoj, ko sem prišla iz šole, sem se šla smučat. Sneg pa je še

vedno naletaval, čeprav se je skoraj sproti topil. Danes sem se kar precej nasmučala.
Elena Škabar
5. r. OŠ »A. Gradnik«
REPENTABOR

MOJ RAZRED

Hodim v 2. razred OŠ »Prežihov Voranc« v Doberdobo. V našem razredu je 20 učencev: 10 dečkov in 10 deklic. Uči nas učiteljica Almira Veškovi. Učenci prihajamo iz Poljan, Doberdoba in Tržiča. Smo neubogljivi in nemirni. Trudimo se, da bi se boljše, a ne vemo, kdaj se nam bo to posrečilo.

Suzi Ferfoglija
2. r. OŠ »P. Voranc«
DOBERDOB

Jaz tudi ne!

»V našem razredu je ravsajala gripa. Zato so nastale te pesmice« je pripisala učiteljica.

Gripa pa je pospravila v posteljo tri Mitje, enega Marka in verjetno še koga, ki ni mogel rimati (ga je preveč zdelala).

BOLNIK

Deček je ostal doma.
Zbolel je, vročino ima.
Čeprav mu čelo hudo peče,
ga v šolo vleče.
Pa stoka, da ne more se igrati,
ker mora v postelji ležati.
In namesto v šoli se učiti,
doma mora sirup piti.
Mama pravljice mu bere,
on pa kar naprej se dere.
Ko pa zdravnik prihiti,
mamici zdravila naroči.
Ko jih bolnik poje,
ozdravi in v šolo gre;
pa sošolcem tam poroča:
»Doma ostati — stvar pe nemogoča!«

Mitja Ozbič
5. b r. OŠ »F. Bevk«
OPČINE

BOLNIK

Kako lepo je biti bolan!
Doma si lahko kar ves dan;
toplomer tiščiš si celo uro,
da še ti dvigne temperaturo.
Igraš se lahko pa ves dan,
to pomeni: le malo si bolan.
Doma pred televizijo čepeti,
to ves popoldan smeš početi.
Sladke tablete, te je treba jemati
in vsaj do poldne moraš ležati.
Piti je treba raznovrstne čaje
in delati telovadne vaje.

Mitja Čebulec
5. b r. OŠ »F. Bevk«
OPČINE

BOLNIK

Vročina razjeda kot kislina,
grlo peče in glava boli.
Pride zdravnik, me vsega pretipa
in srce poslušaj, kako mi utripa.
Določi, da to je angina
in da bo treba mnogo aspirina.
Zunaj sneži in sanjam,
da po snegu tekam,
se sankam, smučam in kepam...
Zdravnik pa kar naprej govori,
a ne ve: ker zunaj sneži, me tudi srce boli!

Mitja Malalan
5. b r. OŠ »F. Bevk«
OPČINE

BOLNIK

V postelji leži,
truden in potrč čepi.
Glava boli,
kašlja še ni;
ampak če pride,
prijetno ni.
Zdravnik na obisku:
dolgočasno je z njim!
On ti reče: bolan si!
To že vem, odgovorim.
Potem gre proč.
Vso noč deček spi.
Zjutraj je že zdrav
in se v šolo napoti.

Marko Sarđoč
5. b r. OŠ »F. Bevk«
OPČINE

PUST

Jaz sem bil za pust oblečen v Vilija.
Obleka je bila rumena in črna. Maska je
bila tudi rumena.

Peter Magajna
1. r. OŠ »D. Kette«
SV. FRANČIŠEK

Šema posrečena! Toliko sem premišljevala,
kaj si prevzaprav predstavljal, da bi
lahko nazadnje še sama porumenela in
počrnela.

MAMA JE ZAMENJALA

Neko jutro sem vstala zelo lačna. Na mizi
me je že čakala skodelica kave. Vzela sem
piškote in začela zajtrkovati. Kava se mi je
zdela grenka. Še enkrat sem jo pokusila, a
sem jo tudi izpljuvala. Poklicala sem mamo
in jo vprašala, zakaj je kava tako grenka.
Mama je pomislila in odkrila pomoto: sladkor
je zamenjala s soljo. Ker je bilo že
pozno, da bi mi lahko skuhalo drugo kavo,
mi je dala kozarec mleka. Vesela sem se
napotila v šolo.

Romina Zobec
3. r. OŠ »D. Kette«
SV. FRANČIŠEK

Uporabljate pri kuhi grenko sol? Ali pa
je tole tvoja grenko-slana zamenjava?!

Pomlad! Končno smo jo dočakali, lepo,
toplo, cvetočo pomlad.

Kakšno veselje! Po dolgi in mrzli zimi
bomo vendarle zadihali v svežem, dišečem
zraku, se zapodili po zelenih travnikih, se
sprostili v naravi, za nekaj ur zapustili za-
tohle učilnice in šli v prebujajočo se naravo.

Vendar ne vzemite teh besed preveč za-
res. Do konca šolskega leta je še daleč in
do tedaj ne smete zanemariti šolskih obvez-
nosti, šolskega dela in domačih nalog in ne

UREDNIK

SKRIVALNICA

Poišči nasprotne pojme neslednjih besed:
DOLINA, GLAVA, NAUSPEH, BREZDELJE,
ADAM, ROKA.

Začetne črke nasprotnih pojmov dajo,
brane po vrsti, priimek priljubljenega slo-
venskega pesnika, doma iz Nabrežine.

DVE POSETNICI

IVA GRIT

Planinka se je povzpela na visoko goro
v Julijcih; katero?

ŽAN BENIRA

V katerem primorskem mestu stanuje ta
mož?

nazadnje niti Galeba, ki vam s to številko
prinaša prvi dih pomladi.

Mislím, da niste pozabili na natečaj za
nove naslovnice vaše priljubljene revije. Naj
vas spomnim, da zapade rok za izročitev
izdelkov 31. marca. Če se torej niste še lo-
tili dela, storite to čimprej, pa čeprav sije
zunaj toplo pomladno sonce. Žrtvovali bo-
ste nekaj ur, vendar se izplača, ker vas
čakajo lepe knjižne nagrade. Na delo torej!
Naglo se bliža dan, ko ob treba izdelke
izročiti.

In da ne pozabim. Ste prebrali v zadnji
številki razpis natečaja za Mednarodno raz-
stavo otroških »ex libris«? Sodelujte! Med
vami je mnogo pridnih risarjev in prepričan
sem, da se boste uveljavili, čeprav bo kon-
kurenca ostra. Vaš sošolec Aleksander Rojč
je že imel čast, da so njegov »ex libris«
izbrali med najboljšimi in ga razstavili.

ŠAHOVSKI KONJIČEK

Začni pri črki G in skači kot šahovski
konjiček. Dobil boš imeni dveh slovenskih
pokrajin.

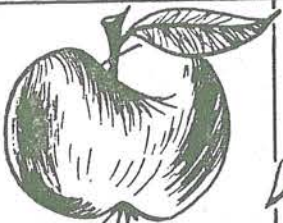
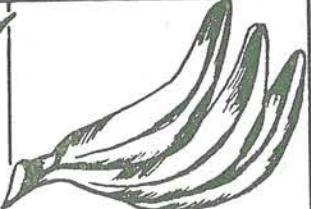

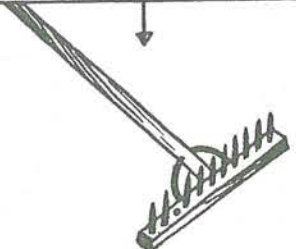
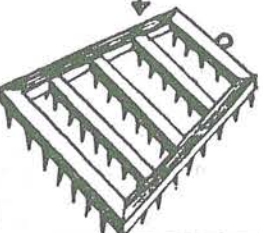
Vodoravno:

Navpično:

$15 \times 6 + 3 \times 5 =$				$3 + 4$	
$12 \times 6 + 5 \times 7 =$		1		AMPAK	
2	3	4	5	6	
7					
8					
		9	A	M	
	L				10
		5. mesec			
$8 \times 8 + 9 \times 9 - 7 \times 5 =$				$2 \times 75 - 50 =$	
				$2 \times 9 - 2 \times 5 =$	
				očetova sestra	

Reši račune in rezultate zapiši z besedami. Potem poišči še prave besede za vse, kar je narisano ali zapisano. Besede vnesi v prazna polja tako, da se bodo med seboj ujemale.

SLIKOVNA UGANKA

↑	↑	↑
↓	↓	↓

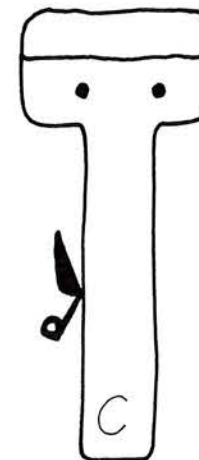
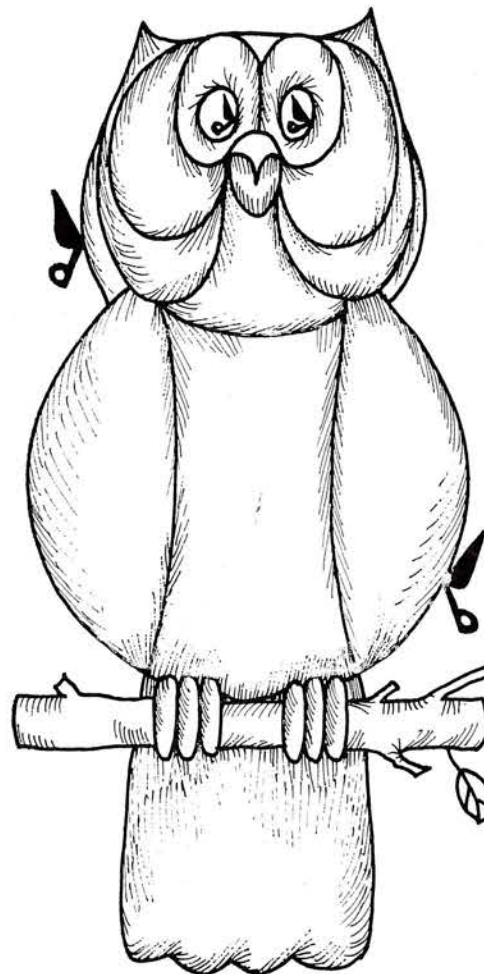
Poišči ustrezne besede za vsako narisano stvar. Po dve in dve besedi, kot kažejo puščice, imata tri enake črke, ki jih vpiši v prazna polja. Črke uredi tako, da boš dobil ime nekega slovenskega mesta.

Vera Poljšak

Ilustr.: Magda Tavčar

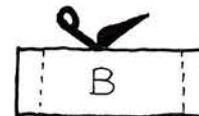
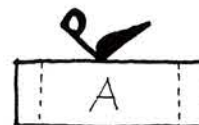
SOVICA

ZALEPI

IZREŽI

IZREŽI SOVO, NJENE OČI IN OSTALE DELE. ZALEPI »A« IN »B« KAKOR KAŽE RISBA. ČE PREMIKAŠ GOR IN DOL, SOVA ZASPI ALI BEDI. POBARVAJ JO Z ŽIVIMI BARVAMI.

Rešitve ugank pošljite čimprej na uredništvo Galeba: Lojze Abram,
Ulica G. Amendola 12 - 34134 Trst

REŠITVE UGANK IZ PETE ŠTEVILKE

MAGIČNI KVADRAT — Vodorano in navpično: 1. Abram, 2. Brera, 3. retor, 4. aroma, 5. Marat.

SLIKOVNA KRŽANKA — Vodoravno: 2. koš, 5. osel, 6. luna, 8. noht, 10. šotor, 11. devet, 13. deset, 14. šest, 15. oko, 18. miin, 19. os, 20. dol, 21. tele, 23. most, 25. pero, 26. mati. **Navpično**: 1. kosa, 2. kontra, 3. še, 4. plot, 7. uho, 8. note, 9. sedemdeset, 10. šestilo, 12. veslo, 16. kot, 17. osem, 22. lopar, 24. tri.

REŠITVE SO POSLALI: Damjan Kosmač, Peter Jankovič, 4. r. OŠ BORŠT. Ksenija Marušič, 5. r. OŠ »S. Gruden« — ŠEMPOLAJ. Deborah Brajnik, 3. r. OŠ DOMJO. Tanja Masten, Franci Pacorini, Patrik Pahor, Elena Leghissa, Michele Passerini, Veronika Legiša, 5. r. OŠ DEVIN. Jordan Pisani, 5. r. OŠ »K. Širok« — DONADONI. Valentina Iob, Erik Žagar, Elizabeta Visentin, David Pizziga, Jasna Jazbec, Rudi Stanissa, Igor Motta, 4. r. OŠ »V. Šček« — NABREŽINA. Agata Kuhar, Julijana Pavlica, Kristina Bandi, 5. r. OŠ »J. Ribičič« — SV. JAKOB. Dimitrij Florenin, Barbara Luvisutti, Vera Tomsič, Aljoša Kuzmin, David Černic, Robert Čaudek, Bogdan Grilj, Katerina Kovic, 4. r. OŠ SOVODNJE OB SOČI. David Jelerčič, 3. r. OŠ »O. Župančič« — SV. IVAN. Dorotea Calusa, Jožef Milone, Samantha Cavter, Štefan Leghissa, Massimiliano Nicolai, Valentina Fakin, Cinzia Quagliatini, Lučano Štubelj, Romina Zobec, Oskar Pregarc, Nataša Gregori, Franko Tonchella, Irena Valenta, Marta Klinc, Aleksander Žezlina, Kristjan Jakominič, Emilia Torroni, Alain Baldassi, Pavel Lippolis, Andra Neubauer, Alessandro Santonocito, Elisabeth Oberdank, 3., 4. in 5. r. OŠ »D. Kette« — SV. FRANČIŠEK. Martina Lorenzi, Tamara Bernhard, Vanessa Švara, 5. r. OŠ »F. Milčinski« — KATINARA. Barbara Kocman, 5. r. OŠ »1. maj 1945« — ZGONIK. Urška Petrič, 1. a r. OŠ »Jeseniško-Bohinjski odred« — KRANJSKA GORA. Bojana Pahor, 3. r. OŠ »J. Štanta« — MEDJA VAS.

NAGRADE DOBIJO: Jordan Pisani, 5. r. OŠ »K. Širok« — DONADONI. Erik Žagar, 4. r. OŠ »V. Šček« — NABREŽINA. Tanja Masten, 5. r. OŠ DEVIN. Bojana Pahor, 3. r. OŠ »J. Štanta« — MEDJA VAS. Alessandro Santonocito, 5. r. OŠ »D. Kette« — SV. FRANČIŠEK.

CENA 900 LIR - NAROČNINA 5.000 LIR